

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Metafizika
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Metafizika						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Király István egyetemi előadótanár						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Király István egyetemi előadótanár						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	6	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					25
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					34
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					25
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					15
Vizsgák					10
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	84 konv.				
3.8 A félév össz-óraszámja	48 fiz/156 konv.				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Hallgatónként 70%-os jelenlét
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Hallgatónként 70%-os jelenlét. Kötelező szemináriumi dolgozat elkészítése. Kimondott bemutatása. A bemutatott dolgozatok megbeszélésében való aktív, folyamatos részvétel.

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - A filozófia, szűkebben a lételmélet elhelyezése az emberi kultúra és létezés különböző vonatkozásai, ill. összefüggései között; - A filozófiai módszerek általános és sajátos szabályainak (problematizálás, reflexió és értelmezés), azok ONTOLÓGIAI RELEVANCIAJÁNAK a körvonalazása; - A filozófiai elméletek és érvek gondolatainak az értékelése, azok érdemeinek és határainak az azonosítása; - Bizonyos filozófiai szövegek analitikus és szintetikus (kritikai és dialogális) vizsgálata azok sajátos terminológiái alapján; - Közepes bonyolultságú filozófiai kérdések taglalásához szükséges fogalmak problematizálása és operacionalizálása; - Egy közepes bonyolultságú filozófiai probléma “megoldása”, ontológiai „ágazatban”; - A problémák alternatív (történelmi és aktuális) megoldásainak a kritikai elemzése, azok gyenge és erős pontjainak a felmutatása; - A kritikailag elnyert információk kombinálása, olyan magyarázó hipotézisek felépítésére és alkalmazására, amelyek az adott kérdéseknek az emberi tapasztalatok és alkotások bonyolultsága közepette érvényesülhetnek;
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> - Bizonyos ontológiai-egzisztenciális kérdések, ill. szituációk lét- és értelemszerű (elméleti és gyakorlati filozófiai) elemzése, a velük kapcsolatos – a “megoldásuk”, ill. a FELVÁLLALÁSUK irányába vivő TISZTÁZÓ belátás érdekében.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> - A metafizikai problematika eredendő, egzisztenciális, ill. ontológiai, történelmi és hermeneutikai gyökereinek a felvázolása és kibontása. - A tantárgy olyan ismereteket közvetít kritikailag, amelyek a metafizikai kérdés eredetére irányulnak. Ezeken belül különös hangsúlyt kapnak az emberi végességre, valamint kimondottan az emberi halálra centrált vizsgálódások.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az emberi végesség sajátosságainak, ill. annak egyáltalán a metafizikai és a filozófiai kérdés számára való konstitutív mivoltának a belátása; a metafizikai kérdésnek, ill. a metafizikai horizontnak az emberi léthez való hozzátartozásának a belátása és folyamatos érvényesítése; az ún. világnézetek leépítésének a képessége, a „saját fej” kiépítésének e képességeivel együtt.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A metafizika problémája. Azaz: a metafizikának nem „diszciplína”, hanem probléma -ként való felvezetése (I.)	előadás, vázlatok, kérdésfelvető dialógus és vitázó argumentáció	
A metafizika problémája. Azaz: a metafizikának nem „diszciplína”, hanem probléma-ként való felvezetése (II.)	Idem	
A metafizika problémája. Azaz: a metafizikának nem „diszciplína”, hanem probléma-ként való felvezetése (III.)	Idem	

A metafizika mint léttörténet	Idem	
A metafizika problémája és az emberi végesség kérdése (I.)	Idem	
A metafizika problémája és az emberi végesség kérdése (II.)	Idem	
A metafizika problémája és az emberi végesség kérdése (III.)	Idem	
A végesség s a halál mint sajátosan metafizikai factum (I.)	Idem	
A végesség és a halál mint sajátosan metafizikai factum (II.)	Idem	
A végesség és a halál mint sajátosan metafizikai factum (III.)	Idem	
A végesség és a halál mint sajátosan metafizikai factum (IV.)	Idem	
A „sum”, a halál és a szabadság .	Idem	
A szabadság metafizikai-ontológiai elhelyezése és megnyitása (I.)	Idem	
A szabadság metafizikai-ontológiai elhelyezése és megnyitása (II.)	Idem	
<p>Könyvészet</p> <p>Arisztoteles: <i>Metafizika</i>. Hatágú Síp, Bp., 1992.</p> <p>Camus, A.: Abszurd és filozófia. In: A. Camus: <i>A pestis/Szüsziphosz mítosza</i>. Bp., 1996.</p> <p>Carnap, R.: A metafizika kiküszöbölése a nyelv logikai elemzésén keresztül. In: <i>A Bécsi Kör filozófiája</i>. Gondolat, Bp., 1972.</p> <p>Descartes, R.: <i>Elmélkedések az első filozófiáról</i>. (Atlantisz, Bp., 1994.</p> <p>Descartes, R.: <i>Értekezés a módszerről</i>. Franklin, Bp., 1996.</p> <p>Habermas, J.: A metafizika utáni gondolkodás motívumai. In: <i>Posztmodern állapot</i>. Bp., 1997.</p> <p>Heidegger, M.: <i>Bevezetés a metafizikába</i>. Ikon, Bp., 1995.</p> <p>Heidegger, M.: <i>Lét és idő</i>. Gondolat, Bp. 1989.</p> <p>Heidegger, M.: <i>Kant és a metafizika problémája</i>. Bp., 1998.</p> <p>Heidegger, M.: Mi a metafizika?, In: <i>Útjelzők</i>. Bp., 2003.</p> <p>Husserl, E.: <i>Az európai tudományok válsága</i>. I. kötet. Atlantisz, Bp., 1998.</p> <p>Kant, I.: <i>A tiszta ész kritikája</i>. Akadémiai, Bp., 1984.</p> <p>Lévinas, E. : <i>Moartea și timpul</i>.</p> <p>Jankélevitch VI.: <i>Tratat despre moarte, Timoșoara, 1998</i></p> <p>Kant, I.: <i>Prolegoménák</i>. Atlantisz, Bp., 1990.</p> <p>Király V. I.: <i>A halál és a meghalás tapasztalata</i>. Közdok, Bp., 2003.</p> <p>Király V. I.: <i>Kérdő jelezés</i>. Kalligram, Pozsony, 2004.</p> <p>Király V. I.: <i>Halandóan lakozik szabadságában az ember</i>, Kalligram, Pozsony, 2007</p> <p>Király V. I.: <i>Kérdés-Pontok a halálhoz, a történelemhez s a szabadsághoz</i>, Kvár 2008</p> <p>www.proquest.com; www.ebsco.host</p>		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Arisztotelész Metafizikájának a rejtett kritikai üzenete (I.)	A bemutatott szakdolgozat kritikai-dialogális, tisztázó megbeszélése	
Arisztotelész Metafizikájának a rejtett kritikai üzenete (II.)	Idem	
A hallgató(k) által javasolt tematikájú dolgozat	Idem	
Történelem és a metafizikai kérdezés horizontjai	Idem	
A hallgató(k) által javasolt tematikájú dolgozat	Idem	
Ember és halál	idem	
A hallgató(k) által javasolt tematikájú dolgozat	Idem	

Descartes: Módszer és metafizika	Idem	
A hallgató(k) által javasolt tematikájú dolgozat	Idem	
Kant metafizika-kritikája	Idem	
Logikai pozitivizmus és a metafizika	Idem	
A hallgató(k) által javasolt tematikájú dolgozat	Idem	
Posztmodern és metafizika	Idem	
A hallgató(k) által javasolt tematikájú dolgozat		
<p>Könyvészet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A hallgatók által javasolt s vélhetőleg a disszertációs tematikájukkal összefüggő dolgozatok esetében a könyvészetet külön-külön beszéljük meg. - Minden dolgozat esetében az oktató által javasolt könyvészet MELLÉ a hallgatónak saját könyvészeti kutatásokat kell végezniük. <p>x x x A Bécsi Kör filozófiája. Gondolat, Bp., 1972. Aubenque, P.: <i>Problema finitiei la Aristotel</i>. Teora, Buk., 1998. Boros Gábor: <i>René Descartes</i>. Áron, Bp., 1996. Gadamer H.-G: <i>A filozófia kezdete</i>. Osiris, Bp., 2000. Husserl, E.: <i>Kartezianus elmélkedések</i>. Atlantisz, Bp., 1996. Hegel, G. W. Fr.: <i>Előadások a filozófia történetéről</i>. Akadémiai, Bp., 1973. Steiger Kornél: A korai görög filozófia néhány alapfogalma I. <i>Világosság</i>. 1984/12. Taylor, A. E.: <i>Platón</i>. Osiris, Bp., 1999. Tengelyi László: <i>Kant</i>. Áron, Bp., 1995.</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tárgy alapvető és tematikailag, meg a szellemében is „operacionalizált” kitűzése pontosan az, hogy a mindenkori (emberi) létezés közepette láthassuk a kérdésességeket, azok problematikus hálózatait s ráadásul azt is, hogy „nincsen módszer amellyel megtanulhatunk kérdezni”. Tehát, hogy a kérdések miránk és mihozzánk – létszerűen és METAFIZIKAILAG „személyre szólóan” is – tartoznak, s így kell/lehet észrevenni és fel is vállalni őket.
- Ebből persze olyan „problémaérzékenység” és METAFIZIKAILAG IS ELMÉLYÍTETT HORIZONT ered, amelyből úgy a „szakmai közösségek” akárcsak a lehetséges munkáltatók, kizárólag: „nyerhetnek”!

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	70%-os jelenlét; kérdező aktivitás	A jelenlét követése; dialógus	Vizsgára fogadás feltétele, s ezen túl-10%
	Az előadás során átadott ismeretanyag elsajátítása	Félév végi vizsga	70 %
10.5 Szeminárium / Labor	Összefüggő – minim, 5 oldalas – szemináriumi dolgozat készítése; kimondott bemutatása, a (meg)beszélgetésben való aktív részvétel	A tájékozottság s az argumentáció követése, dialógus	A vizsgára fogadás feltétele; 20%
	70%-os jelenlét	A jelenlét követése; dialógus	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

Jelenlét: kötelező a jelenlét az előadások 70-án és a szemináriumok 70 %-án.
Vizsgafeltételek: Vizsgára csak azok a hallgatók jogosultak, akik a fentebbi követelmények értelmében értékelhető szemináriumi tevékenységet is folytattak. A többiek eleve csak pótvizsgára jelentkezhetnek.
Pótlási lehetőségek: Szemináriumi tevékenységet kizárólag a pótlandó szemináriumi tevékenységgel, a pótvizsga alkalmával lehet pótolni. A pótvizsga tehát A.) a velem előre megbeszélt tematikájú stb. dolgozat

bemutatásából és megvitatásából valamint B.) SZÓBELI vizsgából áll.

Plagizálás, vizsgán való csalás következményei: kizárás, az egyetemi szabályzat alkalmazása

Óvások megoldása: tényfeltárás és felmutatás

Kitöltés dátuma
2012. szeptember 4.

Előadás felelőse
Király István

Szeminárium felelőse
Király István

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2012. november 20.

Intézetigazgató
Demeter Márton Attila